

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/157/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714205579
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714205579.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, IČO: 264 29 705 Česká republika, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanému S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., štátny občan SR o zaplatenie zmenkovej sumy 1.710,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Zvolen č.k. 14C/60/2014-66 zo dňa 29. októbra 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 14C/60/2014-66 zo dňa 29. októbra 2015 potvrdzuje.
Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím zamietol okresný súd návrh žalobcu, ktorým si ako zahraničná právnická osoba uplatnil úhradu zmenkovej sumy vo výške 1.710,83 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 1.840,83 Eur od 11.04.2011 do 28.06.2011 v sume 363,56 Eur, zo sumy 1.820,83 Eur od 29.06.2011 do 05.10.2012 v sume 2.116,71 Eur, zo sumy 1.770,83 Eur od 06.10.2012 do 24.10.2012 v sume 84,11 Eur, zo sumy 1.750,83 Eur od 25.10.2012 do 30.01.2013 v sume 428,95 Eur, zo sumy 1.730,83 Eur od 31.01.2013 do 20.05.2013 v sume 475,98 Eur, zo sumy 1.710,83 Eur od 21.05.2013 do zaplatenia, 6% úrok z omeškania ročne zo sumy 1.840,83 Eur od 25.05.2011 do 28.06.2011 v sume 10,89 Eur, zo sumy 1.820,83 Eur od 29.06.2011 do 05.10.2012 v sume 139,18 Eur, zo sumy 1.770,83 Eur od 06.10.2012 do 24.10.2012 v sume 5,53 Eur, zo sumy 1.750,83 Eur od 25.10.2012 do 30.01.2013 v sume 28,21 Eur, zo sumy 1.730,83 Eur od 31.01.2013 do 20.05.2013 v sume 31,30 Eur, zo sumy 1.710,83 Eur od 21.05.2013 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, ktorú vyčíslil žalobca na sumu 6,14 Eur. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že žalobca ako indosatár nadobudol všetky práva zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 15.11.2010. Indosovaná zmenka je vlastnou zmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pričom do jej textu bol zahrnutý záväzok odporcu zaplatiť na túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu 1.840,83 Eur spolu s 0,25% denným úrokom od 11.04.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Vystaviteľ nezaplatil na zmenke uvedenú sumu a keďže bola zmenková listina opatrená doložkou „bez protestu“ žalobca nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Zmenku predložil na zaplatenie a keďže od odporcu nezískal úhradu, podal na súd návrh na uplatnenie pohľadávky na vzorovom tlačive „A“ podľa čl. 4 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporov (ďalej Nariadenie). K návrhu priložil ako dôkaz len originál zmenky, pretože inými listinami nedisponoval.

3. Okresný súd mal za to, že na prejednanie veci je podľa Nariadenia daná jeho vecná a miestna príslušnosť. Podľa čl. 19 Nariadenia sa európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie, t.j. v prejednávanej veci zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení.

4. Okresný súd doručoval žalovanému návrh na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „C“ tlačivom. Žalovaný k návrhu žalobcu nezaslal do 30 dní žiadnu odpoveď. Okresný súd napriek tomu nariadil vo veci v súlade s čl. 5 bod 1 v spojení s čl. 7 bod 1 písm.c/ Nariadenia pojednávanie z dôvodu, aby žalobca nemohol namietat nepredvídateľnosť rozhodnutia súdu, a tým odhliadnuť možnosti konať pred súdom, ako aj z dôvodu iného právneho posúdenia veci, na ktorom sa žalovaný zúčastnil. Na základe skutočností, ktoré sú mu známe z doterajšej rozhodovacej činnosti (§ 121 O.s.p.), ako aj z priloženého exekučného spisu zistil, že pôvodný majiteľ zmenky - Pohotovosť s.r.o. Bratislava, ktorá vykonáva na území Slovenskej republiky prostredníctvom poskytovania úverov podnikateľskú činnosť nebol úspešný pri uplatnení svojich nárokov v exekučných konaniach. Zistil tiež, že zmluva uzavretá medzi spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. a odporcom dňa 15.11.2010 pod č. XXXXXXXXXX bola typická formulárová zmluva, ktorá odkazuje na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a v čl. 13 obsahujúcu Dohodu o vyplnení zmenky tak, že na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nebola vyplnená zmenková suma a ani dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. V exekučnom spise je pripojená tá istá zmenka, od ktorej odvodzuje žalobca nárok aj v tomto súdnom konaní a ktorú k návrhu v originály pripojil.

5. Okresný súd posúdil zmenku vyhotovenú za účelom splatenia spotrebiteľského úveru ako zabezpečovaciu zmenku tak, ako to bolo konštatované aj v čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmluvu o úvere posúdil okresný súd podľa § 2 písm.a/ a b/ zák.č. 285/2001 Z.z. v znení účinnom do 11.06.2010 ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom § 4 ods.6 cit. zák. obsahoval zákaz plniť dlh zmenkou. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojho nároku zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške max. 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Suma vyplnená do zmenky presahovala maximálnu zmenkovú sumu upravenú v § 4 ods.6 zák.č. 258/2001 Z.z., preto mal súd za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zmenka pripojená k návrhu je platná a uzavretá v súlade s § 4 ods.6 cit. zák., ktorý je k Zákonu zmenkovému a šekovému lex specialis.

6. Okresný súd tiež poukázal na § 17 ods.3 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení od 01.01.2011 do 30.04.2014, za účinnosti ktorého bola blankozmenka veriteľom vyplnená, podľa ktorého v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Zmenka bola v prejednávanej veci vystavená ako zabezpečovací prostriedok z poskytnutého spotrebiteľského úveru, preto otázku, či ide o nárok žalobcu uplatňovaný zo zmenky alebo z tzv. kauzy, v ktorej mala zmenka len zabezpečovací charakter, je potrebné riešiť v súlade s princípom zvýšenej ochrany žalovaného ako spotrebiteľa, ktoré je prioritné. V súlade so Spoločným stanoviskom občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015 skúmal súd prvej inštancie ex offo nárok žalobcu v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má tento nárok základ a ktorým je dohoda o vyplňovacom práve. Zmluvu o úvere napriek tomu, že bola uzatvorená s odkazom na § 262 ods.1 Obch. zák. posúdil v nadväznosti na § 52 OZ ako zmluvu spotrebiteľskú a vzťah ňou založený ako vzťah občianskoprávny, preto túto klauzulu obsahujúcu v čl. 16 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru považoval za neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, pretože obchádza zákon a navyše nebola podpísaná oboma zmluvnými stranami, preto by bola aj podľa § 262 ods.2 Obch. zák. pre nedostatok písomnej formy neplatná.

7. Súd prvej inštancie preto skúmal dohodu o vyplnení zmenky, ktorá bola uzatvorená v čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktorá je podľa jeho názoru neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa jeho ochrany. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods.2 Obč. zák., podľa ktorého sa ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Aj keď spotrebiteľské právo v čase uzavretia úverovej zmluvy nevyučovalo prijať od dlžníka zmenku, avšak len na zabezpečenie svojich nárokov zo

spotrebiteľského úveru tak, ako to vyplývalo z § 4 ods.6 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia úverovej zmluvy, zároveň limitovalo výšku istiny a príslušenstva, ktorú bolo možné vyplniť ako zmenkovú sumu veriteľom do zmenky. Keďže dohoda o vyplnení zmenky umožňovala veriteľovi, vtedy spoločnosti Pohotovosť s.r.o. vyplniť do blankozmenky sumu a začiatok dátumu jej úročenia, takéto dojednanie mení vzťah medzi účastníkmi na vzťah zo zmenky, ktorý súd vyhodnotil ako neprijateľné zmluvné dojednanie, a preto aj v súlade s § 53 ods.5 OZ a v nadväznosti na § 52 ods.2 OZ ako neplatné. Z týchto dôvodov posúdil okresný súd dohodu o vyplnení zmenky uvedenú v čl. 13 VPP ako neplatnú a za neplatnú posúdil aj zmenku, ktorá bola na základe tejto dohody vyplnená. Záverom súd skonštatoval, že zmenka bola vyplnená dňa 20.05.2011, t.j. za účinnosti § 17 ods.3 zák.č. 129/2010 Z.z., z ktorého vyplýva, že v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh zmenkou. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol napriek tomu, že žalovaný žiadne kauzálne námietky v konaní nevzniesol.

8. S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil žalobca a podal proti nemu odvolanie s odôvodnením, že konaním súdu, ako aj napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu práva Európskej únie, a to čl. 4, 5 a 7 Nariadenia EP a Rady (ES č. 861/2007) z 11.07.2007 (ďalej len Nariadenie), ktoré má všeobecnú pôsobnosť a je záväzné vo všetkých svojich častiach a je aj priamo aplikovateľné v Slovenskej republike. Podľa názoru žalobca súd nemohol nariadiť podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia pojednávanie, pretože pre jeho Nariadenie neboli splnené podmienky uvedené v cit. Nariadení. Pojednávanie možno nariadiť podľa Nariadenia len vo veciach rozporných v tvrdení účastníkov konania, kde nebude možné potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenia účastníkov len na základe predložených listinných alebo iných dôkazov. Pojednávanie nie je možné podľa jeho názoru uskutočniť za účelom zisťovania doplňujúcich informácií od účastníkov konania, ich skutkových tvrdení a ani za účelom doplnenia dôkazov, pretože na tento účel slúži súdu procesný prostriedok upravený v čl. 7 ods.1 písm.a/ Nariadenia. Pojednávanie nie je možné podľa jeho názoru nariadiť podľa Nariadenia ani vtedy, ak súd hodlá vykonávať iné právne posúdenia alebo ak súd neschvaľuje materiálne vyjadrenie práva EÚ prejavujúce sa v zostavení prílohy č. III Nariadenia (tlačivo „C“) na žalobnú odpoveď.

9. Podľa jeho názoru v podmienkach Slovenskej republiky rozhoduje súd o nariadení pojednávania formou uznesenia, pričom okresný súd žiadne rozhodnutie o nariadení pojednávania nevydal a nedoručil ho stranám v súlade s § 45 a nasl. O.s.p., preto sa takéto pojednávanie nemohlo uskutočniť a ak sa uskutočnilo, jeho výsledky nemohli byť použité pre meritórne rozhodnutie súdu. Právne účinky môžu zakladať len také procesné úkony súdu, ktoré súd vykonal na základe právoplatných rozhodnutí. Konanie je tak postihnuté vadou, pretože došlo k porušeniu ust. § 167 a nasl. O.s.p., čo v konaní vyvolalo zásadné právne následky - vykonanie ústneho pojednávania a ovplyvnilo meritórne rozhodnutie súdu v tom smere, že následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci, keď súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods.1 O.s.p., ako aj ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov a prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu.

10. Uviedol tiež, že žalovaný nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods.3 alebo 6 Nariadenia, preto mal súd postupovať podľa čl. 7 ods.3 Nariadenia a vydať rozsudok o pohľadávke bez pojednávania. Poukázal tiež na tú skutočnosť, že okresný súd vykonal dokazovanie okrem iného oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré dokazovanie žalobca nenavrhol. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch len platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák.č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový, čím dostatočne preukázal právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky, preto neexistovala žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Z prednesov účastníkov konania počas písomnej fázy konania, a to aj na základe koncentračnej zásady podľa čl. 5 Nariadenia a dokazovania vykonaného na základe návrhov sporových strán nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrnuté dôkazy. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods.3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak však tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to práve z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods.1 O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za odporcu. Ak tak urobil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. Súd tak z vlastnej iniciatívy, bez návrhu odporcu a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne

preukázalo charakter odporcu ako spotrebiteľa, pričom žalovaný sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľoval a uplatnenú pohľadávku nerozporoval, naopak svojím konaním ju prakticky uznal.

11. Okresný súd v rozpore so zákonom považoval údajne nesporné skutočnosti, ktoré neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania a ktoré vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol za jednoznačné a za nesporné, pričom žalobca a ani žalovaný sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Ak súd na základe takýchto údajne nesporných skutočnosti založil svoje meritórne rozhodnutie, je toto postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť.

12. Navyše okresný súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj na základe nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ, keď zmenku, ktorá je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a ktorú nie je možné spájať či podmieňovať inými okolnosťami, ak nie sú na zmenke uvedené sa vôbec prvostupňový súd nezaoberal a odignoroval ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka, nie iný záväzkový právny vzťah, pričom súd posudzoval prejednávajúcu vec, ako by išlo o bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. Pripustil, že ak aj je za určitých okolností možné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, musí byť však táto námietka vznesená zo strany odporcu, na ktorom je dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je však možné, aby takúto iniciatívu proti vôli odporcu prevzal na seba súd a sploval jeho aktivity.

13. Ak teda okresný súd vyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon, nie je tento jeho názor správny, pretože vychádzal len z kauzálnych námietok, ktoré nikto v konaní nevzniesol a ktoré ani žiaden z účastníkov nepreukazoval. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné a zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi odporcom a remitentom (spoločnosťou Pohotovosť) je po indosovaní irelevantný. Žalobcovi ani nie je známy obsah údajného zmluvného záväzku. V tejto súvislosti poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.08.2002 sp.zn. 25Cdo 1839/2000, ako aj na uznesenie Vrchného súdu v Prahe sp.zn. 5 CMO 14/97, a to z dôvodu, že Najvyšší súd ČR pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, preto je možné tento judikát na prejednávajúcu vec použiť. Z dôvodu, že zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti a je zmenkou platnou, navrhol rozhodnutie okresného súdu zmeniť a návrhu žalobca v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu právo na náhradu trov odvolacieho konania vo výške, ktorú si v odvolaní uplatnil.

14. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

15. Najvyšší súd SR prijal na spoločnom zasadnutí občianskoprávneho a obchodno-právneho kolégia dňa 20. 10. 2015 zjednocovacie stanovisko k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. 07. 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v konaniach o nárokoch zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo zverejnené pod č. 93 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015 v nasledujúcom znení:

I. Ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhľadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu

posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

16. Zákonom č. 438/2015 Z.z. došlo s účinnosťou od 23.12.2015 k zmene a doplneniu čl. I., § 17 zák. č. 191/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

17. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18. Podľa ods.2 cit. ust. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

19. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

20. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

21. Podľa § 300 CSP na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

22. Podľa čl. I v § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. <aspi://module='ASPI'&link='191/1950 Sb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zmenkový a šekový v znení platnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

23. Podľa čl. I v § 17 ods. 2 cit. zákona v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosť) napríklad § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252352'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zákona č. 40/1964 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> Občiansky zákonník, § 5a <aspi://module='ASPI'&link='250/2007 Z.z.%25235a'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> zákona č. 250/2007 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='250/2007 Z.z.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='372/1990 Zb.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 102/2014 Z.z. <aspi://module='ASPI'&link='102/2014 Z.z.'&ucin-k-dni='11. 1.2016'> odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

24. S prihliadnutím na Spoločné stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015, zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa novelizoval čl. I. § 17 a § 3a/ zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zák.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj § 17 zák. č. 129 /2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorých sa na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa, vyzval odvolací súd v súlade s § 382 CSP strany sporu, aby sa k možnému použitiu iných právnych predpisov, ktoré doteraz použité neboli, vyjadrili.

25. Odvolací súd zaslal žalobcovi fotokópiu Zmluvy o úvere zo dňa 15.11.2010 uzavretú medzi obchodnou spoločnosťou POHOTOVOSTĚ ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom pod č. XXXXXXXXXX, na rube ktorej sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a Dohoda o vyplnení zmenky.

26. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 25.07.2016 na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že dokazovanie úverovou zmluvou nenavrhol, rovnako ako ani žalovaný. Zároveň poukázal na Civilný sporový poriadok, ktorý je účinný od 01.07.2016, ktorý v prípade žalôb uplatňujúcich nárok zo zmenky neukladá žalobcovi povinnosť predložiť zmluvu uzavretú medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným, ktorou žalobca ani nedisponuje. Žalobca uplatňuje v konaní majetkové práva zo zmenky, a nie z pohľadávky a disponuje len indosovanou zmenkou. Nemá k dispozícii iné primerané a presné údaje alebo listiny, ktoré súd vyžaduje a ktoré by mohol nad rámec už v návrhu uvedeného súdu oznámiť alebo predložiť. Predmetom konania je výlučne nárok zo zmenky a nie nárok z iného záväzkového právneho vzťahu, pričom zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné spájať či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.08.2002, sp.zn. 25Cdo/1839/2000, ktoré je aplikovateľné aj na prejednávajúcu vec a na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43CoZm/10/2013.

27. Ohľadom spoločného stanoviska NS SR uviedol, že zmenka je cenným papierom a jej úprava je regulovaná výlučne zák.č. 191/1950 Zb. zmenkovým a šekovým v znení neskorších predpisov, čo platí aj pre dohodu o vyplnení zmenky. Ako náhle je zmenka vyplnená v súlade s touto dohodou, je úplná. Zmenkový záväzok má abstraktnú povahu, rovnako ako aj samotná dohoda o vyplnení zmenky. Zotrval na svojom tvrdení, že zmenková pohľadávka je samostatná a nie je akcesorická od existencie dlhu, ktorý zabezpečuje a je aj abstraktná, a teda nie je závislá od kauzy. Zmenkovým záväzkom zo zmenky, ktorú nadobudol žalobca derivatívne rubopisom sa prevádza zmenka a dochádza aj k prevodu práv zo zmenky na indosatára, ktorý do týchto práv nevstupuje. Rubopisom neprechádzajú práva, ktoré nevyplývajú zo samotnej zmenky, preto má indosatár nové právo zo zmenky, ktoré nijako nesúvisí s kauzálnym vzťahom vzniknutým medzi žalovaným a prechádzajúcim veriteľom a majiteľom blankozmenky, preto právo žalobcu ako indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanému nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale v dôsledku rubopisu.

28. Zákon zmenkový a šekový výslovne počíta s námietkami zmenkového dlžníka, pretože zmluvu ako cenný papier nie je možné spochybňovať ex offo pre dôvody, ktoré sa jej netýkajú. Musí to byť dlžníkom tvrdené a preukázaný dôvod zneužitia obehového cenného papiera verejnej dôvery zo strany indosatára, ktorému musí dlžník preukázať, že bol v čase nadobudnutia zmenky aspoň uzrozumený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda, t.j. že vedel o jeho námietkach a o tom, že po indosácii ich nebude môcť použiť. Až vtedy môže dlžník namietat okolnosti, ktoré vznikli z jeho záväzkového vzťahu s veriteľom.

29. Podľa názoru žalobcu až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné ex offo prihladiat na skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi, ktoré sa zakladajú na „in personam“ vzťahoch medzi zmenkovým dlžníkom a remitentom. Nároky zo zmienek vystavených do 22.12.2015 sa správajú zmenkovým hmotným právom platným k tomuto dátumu. Podľa názoru žalobcu preto spoločné stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádza vo svojich úvahách z viacerých nepravdivých premís. Jednou z nich je aj to, že vytvára predstavu, že v prípade, ak by bola splnená podmienka exceptio doli voči zmenke už indosovanej, t.j. že by zmenkový dlžník chcel tvrdiť a preukazovať, že indosatár pri nadobudnutí zmenky konal zlomyseľne na jeho škodu, že by musel dlžník podať žalobu o náhradu škody až po uspokojení indosatára a až v takom konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Exceptio doli je však takým oprávnením, ktoré dlžníkovi priamo umožní napadnúť indosatárovu zlomyseľnosť pri nadobúdaní zmenky. Najzásadnejšia vec na celom spoločnom stanovisku NS SR je to, že sa nezmieňuje o prelomení ochrany nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I ZZŠ, t.j. o nepotrebnosti preukazovania zlomyseľného konania nadobúdateľa zmenky - indosatára pri nadobudnutí zmenky, či už na námietku dlžníka alebo bez nej, z čoho jasne vyplýva, že § 17 ZZŠ naďalej platí a stanovisko sa týka len povinnosti ex offo preskúmať zmenkový nárok v intenciách možnej absolútnej neplatnosti kauzálného úkonu z dôvodu jeho nekalej povahy alebo neprípustnosti nároku zo zmenky. Neznamená to, že by súd nemohol pripustiť výkon práva zo zmenky z dôvodu, že nie je potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I ZZŠ, a to najmä vtedy, ak bol nadobúdateľ zmenky dobromyseľný. K prelomeniu ochrany prevodu zmenky rubopisom pred osobnými námietkami dlžníka z predchádzajúceho vzťahu s predchádzajúcim majiteľom došlo až zmenou zák.č. 191/1950 Z.z. zmenkového a šekového od 23.12.2015, a to bez spätných účinkov na zmenky vystavené pred týmto dátumom. Neexistuje tak judikát, ktorý by umožnil ex offo prelomenie §

17 čl. I ZZŠ, a teda ochrany indosatára, okrem prípadu jeho zlomyseľnosti pri nadobudnutí zmenky na škodu dlžníka a prípadu účasti indosatára na kauzálnom úkone.

30. V ďalšom poukázal žalobca na rakúsku úpravu ochrany spotrebiteľa pri zmenkových vzťahoch a na rozhodnutie sp.zn. 1Ob/602/87 zo dňa 10.06.1987. Poukázal tiež na to, ako je potrebné vykladať tzv. zákazy zmenky, t.j. prípady, keď zákon zakazuje, aby veriteľ použil zmenku vystavenú dlžníkom - spotrebiteľom alebo aby mu ju dlžník vystavil a odovzdal. To, že § 4 ods.6 zák.č. 258/2001 Z.z. limitoval zabezpečenie zmenkou len do výšky 30% nie je dôvodom na neplatnosť zmenky, ak suma v nej uvedená toto percento presahuje. Jedná sa len o tzv. relatívnu námietku zmenkového zákazu, pričom na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia o neplatnosti právnych úkonov podľa Občianskeho zákonníka.

31. Žalobca nesúhlasil ani s názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v odôvodnení jeho stanoviska o tom, že žalobca konal vedome na škodu žalovaného a že by výkon práva bol v rozpore s dobrými mravmi, ako aj v rozpore so Zákonom o spotrebiteľských úveroch § 4 ods.7 č. 258/2001. Ak žalobca konal vedome na škodu dlžníka a dlžník to namietne a preukáže, môže použiť námietku, že zmenka bola vystavená a použitá pri jej zákonom zákaze. Nespôsobuje to však rozpor s dobrými mravmi, ani neplatnosť akéhokoľvek zmenkového úkonu. Podľa jeho názoru nestačí preukázať nevedomú ani vedomú nedbanlivosť majiteľa zmenky pri nadobúdaní zmenky, ale aspoň nepriamy úmysel v podobe uváženia možnej škody dlžníkovi pri uplatnení zmenky a akceptovanie tejto škody pri kúpe zmenky. Nemôže preto stačiť, ak je na zmenke uvedené nejaké číslo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa nepreukáže, že nadobúdateľ vedel, aké námietky dlžník má a v čom spočíva možný vznik škody pri uplatnení zmenky.

32. Pokiaľ ide o dohodu o vyplnení zmenky, táto nemá na platnosť zmenky žiaden vplyv, aj keby bola neplatná. V tejto súvislosti poukázal na výklad Najvyššieho súdu Českej republiky v rozhodnutí RvII 473/32 zo dňa 11.10.1932. Podľa cit. rozhodnutia zmenka vyplnená proti dohode (§ 6 ods.2 Zmenkového zákona) nie je neplatná, ale možno ju uplatniť len v rámci dohody. Ak sa teda zistí, že znenie dohody o vyplňovacom práve vo všeobecných podmienkach úveru nemá žiadne znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, pretože nebude spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach oproti zákonnej úprave a bude sa týkať ceny hlavného predmetu plnenia, ktorá bola individuálne dojednaná, pričom sa v ňom nebude spomínať žiaden zmenkový úrok ani taký, ktorý je neprimeranej výšky ako sankcia za nesplnenie zmluvnej povinnosti, potom dohoda o vyplňovacom práve nemala byť ako porušená, keďže dlžník podpísal blankozmenku s údajom, ktorý sa v dohode o vyplňovacom práve nespomínal.

33. Pokiaľ ide o to, či môže súd ex offio namietat' rozpor s dobrými mravmi ohľadom výšky uplatneného nároku uviedol, že sa to týka iba zmenkového úroku, ktorý nepochybne je v prípade výšky 0,25% denne z istiny v rozpore s dobrými mravmi. Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky však jednoznačne požaduje zamietnuť návrh v časti nad rámec primeranosti. Tento úrok sa počíta od vystavenia zmenky do splatnosti zmenky v prípade zmenky vystavenej na videnie, čo je moment jej predloženia dlžníkovi - podanie žaloby a od tohto momentu sa už počíta zákonný úrok z omeškania vo výške 6% ročne.

34. Na výzvu odvolacieho súdu podľa § 382 O.s.p. žalovaný nereagoval, pričom vyjadrenie žalobcu mu bolo zaslané.

35. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods.1 a § 219 ods.1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 od.3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

36. Zo spisového materiálu a z dokazovania vykonaného odvolacím súdom prečítaním listín tak, ako to vyžaduje § 129 ods. 1 O.s.p., a to zmenky vystavenej odporcom v Detve dňa 15.11.2010 v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 358 07 598, Pribinova 25, Bratislava zistil, že sa žalovaný ako vystaviteľ zaviazal zaplatiť pri jej predložení na rad spoločnosti Pohotovosť s.r.o. Bratislava sumu 1.840,83 Eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 11.04.2011. Zmenka obsahuje údaj „bez protestu“ s poznámkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný je na zmenke identifikovaný ako vystaviteľ adresou, rodným číslom a jeho podpisom. Zmenka je vypísaná na predtlačenom formulári, rukou sú na nej dopísané údaje o mieste a dátume vystavenia, číslo zmluvy,

ako aj údaje o odporcovi, zatiaľ čo zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke doplnený tlačенou formou. Na rube zmenky je údaj o indosácii: „namiesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25A, Praha, ČR, IČO: 264 297 05“ s podpisom oprávnenej osoby za spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s. r. o.. Zmenka obsahuje v pravom hornom rohu č. XXXXXXXXXX, ktoré sa zhoduje s číslom úverovej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. Bratislava a odporcom.

37. Odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že spoločnosť Pohotovosť s.r.o. vedie voči dlžníkom ako veriteľ, ale aj ako remitent exekučné konania a k návrhu na výkon rozhodnutí prikladá Zmluvy o úvere, návratnosť ktorého bola zabezpečená vlastnou blankozmenkou. Už okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp. zn. 11 Er 97/2012, ktorý je priložený k spisu vrátane Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.11.2010. Zmluva o úvere obsahuje odkaz na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nachádzajúce sa na rube tejto zmluvy a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky, ktorú odvolací súd v fotokópii doručí žalobcovi spolu s výzvou podľa § 382 CSP.

38. Z jej obsahu odvolací súd, rovnako ako aj súd prvej inštancie zistil, že odporcovi bol spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. Bratislava poskytnutý úver vo výške 800,- Eur. Žalovaný ako dlžník sa v nej zaviazal zaplatiť spoločnosti Pohotovosť s.r.o. sumu 800,- Eur zvýšenú o poplatok 772,- Eur v celkovej sume 1.572,- Eur v 12 mesačných splátkach po 131,- Eur mesačne počnúc dňom 25.11.2010. Zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obch. zák. dňa 15.11.2010, kedy bola podpísaná odporcom ako vystaviteľom aj zmenka, a to vo forme blankozmenky. Dlžník podpísal prehlásenie a súhlas so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (ďalej VPPÚ), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, ku ktorým nemal žiadne výhrady. Zmluva o úvere neobsahuje žiadne úroky z úveru a ani ročnú percentuálnu mieru nákladov.

39. Z čl. 13 VPPÚ, ktorými tiež odvolací súd vykonal dokazovanie vyplýva, že tento obsahuje Dohodu o vyplnení zmenky, v ktorej sa dlžník ako vystaviteľ zmenky zaviazal vystaviť na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý vyplýva z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent (Pohotovosť s.r.o.) najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Dohodli sa tiež, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplnil na zmenke remitent tak, že ním bol deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh, s čím žalovaný súhlasil, keď na prednej strane zmluvy o úvere obsah všeobecných podmienok prehlásených za súčasť zmluvy o úvere akceptoval.

40. Odvolací súd tiež zistil, že žalobca, ako zahraničná právnická osoba podal na predtlačenom formulári A podľa bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil, indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „na rad“, vystavenej odporcom. Žiadne iné listiny, a to ani na výzvu odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 a 3 O.s.p. žalobca súdu nepredložil, pretože podľa jeho tvrdenia nimi nedisponoval. Žalovaný nepodal podľa čl. 5 ods.2 a 3 cit. Nariadenia na tlačive „C“ k návrhu, ktorý mu súd doručil vyjadrenie, avšak pojednávania sa zúčastnil. Na výzvu odvolacieho súdu zaslanú žalovanému podľa § 382 CSP s poučením podľa § 295 CSP žalovaný nereagoval.

41. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie) pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

42. Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia

sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

43. Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadilo sa do 30.06.2016 zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom v znení platnom v čase rozhodovania a od 01.07.2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilným sporovým poriadkom.

44. Napriek sčasti inému právnenému posúdeniu veci, nepovažoval odvolací súd za potrebné nariadiť podľa článku 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1 písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES ústne pojednávanie. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že aj keď si v prebiehajúcom konaní o nároku zo zmenky uplatnil žalobca právo podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Z článku 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

45. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že v prejednávanej veci bolo možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy a ustanovenia použiteľné v slovenskom právnom poriadku, a teda aj § 79 O.s.p. v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.06.2016 a od 01.07.2016 ust. § 290 a § 295 CSP a súbežne zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve preto, že Civilný sporový poriadok z vecnej pôsobnosti nevylučuje spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného.

46. Odvolací súd sa vzhľadom na uvedenú zmenu právnej úpravy musel odkloniť od doterajšieho právneho názoru, vyjadreného vo svojich rozhodnutiach (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43 CoZm 10/2013-131 zo dňa 21.11.2013, č.k. 43 CoZm 50/2014 zo dňa 20.11.2014) vydaných v konaniach o nároku z indosovanej zmenky, v ktorých oprávnenosť posudzoval len podľa Zákona zmenkového a šekového a nerozhodoval o ňom ako o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý zmenka zabezpečovala, pretože bol toho názoru, že účastníci sporu nemali postavenie ako zmluvné strany kauzálného (úverového) vzťahu, a teda ako dlžník alebo veriteľ zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobca ako majiteľ zmenky, ktorú nadobudol indosamentom voči odporcovi ako vystaviteľovi zmenky nie je v postavení dodávateľa, a preto ani žalovaný nemohol mať v zmenkovom spore postavenie spotrebiteľa. Zo samotnej zmenky nie je možné určiť, aký charakter mal právny vzťah pri vzniku záväzkového vzťahu, preto ani nebolo možné určiť, či žalovaný mal alebo nemal pri vystavení zmenky postavenie spotrebiteľa. Rovnaký záver o abstraktnom charaktere zmenky vyplýval aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/V/31/2010 zo dňa 24.5.2012, na ktoré odvolací súd odkazoval.

47. S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.06.2016 vrátane úpravy obsiahnutej v § 17 ods. 1 a 2 zák. č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového, ktorého zmena bola od 23.12.2015 zavedená zák.č. 438/2015 Z.z., ako aj na prechodné ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti použijú predpisy účinné od jeho účinnosti a právne účinky tých úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostanú zachované, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti odporcovi, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k návrhu musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej, pokiaľ ho na ich predloženie súd vyzve.

48. Okresný súd rovnako, ako aj súd odvolací v konaní zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, ktorú ak žalobca nepredložil, má súd podľa § 295 CSP právo si túto zaobstaráť. Keďže ju zaobstaral už okresný súd a vykonal ňou aj dokazovanie, odvolací súd z jeho zistení pri skúmaní charakteru úverového vzťahu, vychádzal. Písomne uzavretá zmluva o úvere medzi žalovaným ako dlžníkom a veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter a že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

49. Z novelizovaného ust. § 17 ods.1 zák.č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového v platnom znení vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je možné vždy robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom. Z ods.2 cit. ust. vyplýva, že v konaní o nároku zo zmenky, aj keď zmenkový dlžník, ktorý má postavenie spotrebiteľa a ktorý podpísal ako vystaviteľ zabezpečovaciu zmenku žiadne kauzálne námietky nepodá, musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú z § 52 a nasl. zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, z § 5a) zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na iné právne predpisy, na ktoré § 17 ods.2 ZZŠ odkazuje. Ak by takéto skutočnosti odôvodňovali námietky žalovaného, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlému majiteľovi, tzv. kauzálne námietky, ktoré by žalovaný bol mohol v prejednávanej veci uplatniť, súd ex offa zistí, či jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a preskúma, či v rámci uplatneného nároku zo zmenky, táto nevznikla zo vzťahu so spotrebiteľom.

50. Pre samotné posúdenie uplatneného nároku zo zmenky je preto zásadný záver, či je správne tvrdenie žalobcu, že predmetom konania je výlučne nárok zo zmenky a nie nárok z iného záväzkového právneho vzťahu, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené, či právo žalobcu ako indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanému nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo v dôsledku rubopisu, či je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi odporcom a remitentom (spoločnosťou Pohotovosť) po indosovaní zmenky irelevantný, či musí dlžník preukázať, že žalobca bol v čase nadobudnutia zmenky aspoň uzročený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda, či až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné ex offa prihliadať na skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi ako aj to, či sú kauzálne námietky po indosovaní zmenky nepripustné, či je potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa zmenky podľa § 17 čl. I ZZŠ vtedy, ak bol nadobúdateľ zmenky dobromyseľný, či dohoda o vyplnení zmenky má vplyv na platnosť zmenky, aj keby bola neplatná a či má žalobca nárok na primeranú výšku zmenkového úroku.

51. Podľa § 48 ods. 1 Zák. č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ), majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané;
2. šesťpercentové úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

52. Podľa § 4 ods.6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 15.11.2010 sa v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

53. Podľa ods. 7 cit. ust. veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

54. Podľa § 3 ods. 1 Zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

55. Podľa § 39 OZ je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

56. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

57. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom ktorých je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

58. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

59. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

60. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

61. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

62. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

63. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa ďalšie skutočnosti, a to aj v nadväznosti na tvrdenia uvedené žalobcom v jeho odvolaní a vo vyjadrení doručenom odvolaciemu súdu na jeho výzvu a tiež aj s prihliadnutím k tomu, že odvolací súd sa v prejednávanej veci odklonil od právneho názoru vyjadreného v obdobných veciach, v ktorých rozhodoval do 23.12.2015, pretože použil pri rozhodovaní, rovnako ako okresný súd právne predpisy, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci použité neboli a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

64. V prejednávanej veci dospel odvolací súd k inému právnomu záveru, než okresný súd, a to, že zmenka vystavená dlžníkom ako zmenka vlastná spĺňa všetky formálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Sb. zmenkového a šekového a je zmenkou platnou. Žalovaný ju vystavil ako zmenku na rad s doložkou bez protestu, ktorá zabezpečovala splnenie jeho záväzku zo zmluvy o úvere, ktorú uzavrel v postavení spotrebiteľa, pričom sa nejedná o spotrebiteľský úver na kúpu, výstavbu, opravu alebo údržbu nehnuteľností.

65. Zmenka bola vystavená a podpísaná v ten istý deň, ako zmluva o úvere. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá bola veriteľom vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky obsiahnutej v bode 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej vopred veriteľom Pohotovosť s.r.o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad Pohotovosť s.r.o. Bratislava“, bol na nej vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25% denne, údaj o splatnosti v prospech veriteľa Pohotovosť s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na zmenke bola zmenková suma a dátum začiatku úročenia dopísané neskôr, a to až po podpísaní zmenky odporcom ako vystaviteľom. Zmenka bola remitentom POHOTOVOSŤ s.r.o. Bratislava prevedená nedatovaným indosamentom na žalobcu.

66. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v čase uzavretia zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.11.2010, kedy došlo aj k vystaveniu blankozmenky a Dohody o vyplnení zmenky žalovaným, ktorú osobitne nepodpísal, nebolo používanie zmienek v spotrebiteľských vzťahoch zásadne vylúčené. Podľa § 4 ods.6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu podpísania zmluvy o úvere dňa 15.11.2010 sa v súvislosti s poskytovaním úveru spotrebiteľovi zakazovalo len splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, avšak musel postupovať tak, aby boli zachované všetky práva dlžníka ako spotrebiteľa, ktoré zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplývajú. Príslušenstvom

sa zo zákona rozumelo vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

67. Z okresným súdom vykonaného dokazovania, s rozsahom ktorého sa odvolací súd stotožnil nesporne vyplynulo, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju na jednej strane uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o., predmetom činnosti ktorej je poskytovanie úverov a ktorá vystupuje vo vzťahu k žalovanému v pozícii podnikateľa, ktorý je dodávateľom a na druhej strane ju uzavrel žalovaný ako fyzická osoba, ktorý žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu ako spotrebiteľ. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou a v záujme obstarania si finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Z úverovej zmluvy nesporne vyplýva, že v nej nebola uvedená žiadna sadzba úroku z úveru, pretože sumu, ktorú spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. poskytla odporcovi, zvýšil veriteľ len o sumu poplatkov bez toho, že by bližšie špecifikoval ich druh, pričom celková suma na vrátenie odporcom dosahovala podľa úverovej zmluvy dvojnásobok a podľa sumy vyplnenej spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. ako remitentom do zmenky takmer trojnásobok sumy úveru. Súčasťou zmluvy o úvere neboli ani podmienky uplatňovania úrokovej sadzby, index alebo referenčná úroková sadzba ani RPMN - ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to v tom čase vyžadoval zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 2. V zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

68. V tejto súvislosti odvolací súd na doplnenie uvádza, že nielen zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ale spotrebiteľskou zmluvou je aj zmenková dohoda, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky začlenenej do čl. 13 VPPÚ, a to v zmysle definície obsiahnutej v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. bol povinný pri vystavení blankozmenky, ktorá síce v tom čase úplnou zmenkou ešte nebola (zmenkou sa blankozmenka stala až doplnením chýbajúcich údajov o výške zmenkovej sumy a o jej splatnosti), avšak nesporne tak, ako to vyplýva z Dohody o vyplnení zmenky mala zabezpečovací charakter, pretože zabezpečovala splnenie spotrebiteľského úveru postupovať tak, aby dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti prípadnému novému nadobúdateľovi zmenky, akú by bol mal voči pôvodnému veriteľovi a zároveň remitentovi zmenky, t.j. voči POHOTOVOSTĚ s.r.o. Ak uzatvárala spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. ako veriteľ a pôvodný remitent s dlžníkom Dohodu o vyplnení zmenky, a teda zmenkovú dohodu tak, že dlžník vystaví v jej prospech zmenku bez toho, že by bolo z tejto zmenkovej dohody zrejmé, že vystavuje blankozmenku, že táto je vystavená výslovne „na rad“, tzv. ordre zmenka, a teda že sa nejedná o zmenku „nie na rad“, tzv. rekta zmenku a že by bolo z obsahu tejto dohody jasne, určite a zrozumiteľne zrejmé, že dlžník mal vedomosť o tom, aké dôsledky pre neho vystavenie blankozmenky na rad spôsobí a akú celkovú sumu bude musieť na zmenku zaplatiť, zhoršil podľa názoru odvolacieho súdu postavenie odporcu, a tým aj jeho obranu voči novým nadobúdateľom zmenky, na ktorých mohol pôvodný majiteľ kedykoľvek, aj bez súhlasu odporcu ako zmenkového dlžníka zmenku previesť. Takýmto konaním obmedzil práva dlžníka zo zmenky podať tzv. kauzálnu námietku, na ktoré by bol mal právo podľa čl. I § 17 ZZŠ v znení účinnom do 23.12.2015 vo vzťahu k novému nadobúdateľovi zmenky. Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu nedatovaným indosamentom, ktorý si v tomto konaní ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy aj so zmenkovými úrokmi a zmenkovou odmenou, pričom okrem iného uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplateniu a žalovaný ako vystaviteľ ním uplatnenú sumu nezaplatil.

69. Keďže si žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky, musel odvolací súd podľa § 17 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, ktorého zmena nadobudla účinnosť po vydaní rozhodnutia okresným súdom, z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky námietky, ktoré by bol mohol žalovaný v konaní uplatniť, najmä v súvislosti s Dohodou o vyplnení zmenky, na základe ktorej bola zmenka veriteľom a remitentom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu, aj keď žalovaný relevantné námietky nevzniesol.

70. Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. bola vyhotovená dopredu na predtlačenom formulári rovnako, ako aj Zmluva o úvere a bola začlenená do VPPÚ drobným písmom medzi množstvo iných dojednaní, ktoré sa nachádzali na jej zadnej strane. Táto spoločnosť ako veriteľ podmienila poskytnutie úveru vystavením blankozmenky žalovaným, pričom tento dôležitý údaj, že žalovaný vystavuje blankozmenku, výslovne v Dohode o vyplnení zmenky neuviedla.

Neuviedla tak dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by bol mohol žalovaný zistiť výšku a spôsobu platenia zmenkovej sumy. Podstatné je aj to, že výška zmenkovej sumy v čase jej vyplnenia závisela výlučne od veriteľa, o ktorej nemal žalovaný vopred žiadnu vedomosť. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky údaj o výške zmenkovej sumy a jej splatnosť. Odporcovi nebola Dohoda o vyplnení zmenky vôbec predložená na podpis, rovnako ako ani VPPÚ.

71. Dohoda o vyplnení zmenky nebola dohodnutá individuálne, preto spĺňa všetky zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky tak, ako ju má na mysli úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak podmienky platenia zmenky neboli dojednané individuálne, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Takéto dojednanie, ktoré umožnilo veriteľovi - dodávateľovi len z toho dôvodu, že žalovaný musel na zabezpečenie návratnosti úveru vystaviť blankozmenku „na rad“, previesť zmenku na tretiu osobu, proti ktorej sa spotrebiteľ nemohol brániť, resp. len s problémami a nemohol vzniesť voči novému majiteľovi zmenky tzv. kauzálne námietky podľa § 17 ZZŠ v znení do dňa 22.12.2015, ktoré by inak, ak by veriteľ nebol mohol zmenku previesť, a teda keby ju bol vystavil ako rekta zmenku, bol mohol voči veriteľovi a remitentovi zmenky vzniesť, posúdil odvolací súd ako konanie, ktoré obchádza účel právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

72. V prípade zmenky „na rad“ totiž dochádza jej jednoduchým prevodom k podstatnému sťaženiu postavenia zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, pretože pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojim veriteľom v konaní, ktoré voči nemu už vedie nový majiteľ zmenky, musel splniť podmienky v zmysle cit. § 17 ods. 1 ZZŠ platného do 22. 12. 2015.

73. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ak nebola v zmenkovej dohode obsiahnutej v Dohode o vyplnení zmenky vylúčená prevoditeľnosť zmenky rubopisom, potom takáto dohoda - zmluva obsahovala dojednanie, ktoré nesporne spôsobuje na ujmu spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, nemôže spĺňať náležitosti individuálne dohodnutej podmienky úverovej zmluvy, a preto je pre rozpor s § 52 ods. 2 OZ neplatná.

74. Okrem toho, že odvolací súd posúdil Dohodu o vyplnení zmenky ako neplatnú pre rozpor s § 52 ods. 2 v nadväznosti na § 53 ods. 1 OZ, je neplatnou aj podľa § 39 OZ, pretože bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu jej uzatvorenia.

75. Dohoda o vyplnení zmenky uvedená vo VPPÚ umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma bola v čase vyplnenia ponechaná výlučne na vôli veriteľa, ktorý do nej doplnil úroky, poplatky a zmluvné pokuty, na zaplatenie ktorých veriteľovi a remitentovi právo nevzniklo, v dôsledku čoho odvolací súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

76. Takýto právny názor odvolacieho súdu vyplýva aj z gramatického výkladu § 52 ods. 1 a 2 a 53 ods. 1 OZ, ale aj § 4 zák. o spotrebiteľských úveroch v znení do prijatia zák. č. 129/2010 Z.z., keďže každý veriteľ je povinný si počínať tak, aby boli zachované práva dlžníka, a naopak tá istá povinnosť platí aj pre dlžníka vo vzťahu k právam veriteľa.

77. Spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. týmto zákonným spôsobom, keď uzavrela so žalovaným zmenkovú dohodu - zmluvu o kauze zmenky, t.j. o dôvode, pre ktorý žalovaný vystavil v prospech spoločnosti vlastnú blankozmenku „na rad“ (ordre zmenku), a nie zmenku - „nie na rad“ (rektazmenku), nepostupovala.

78. Zmenka nie je zmluvou, preto zmenková dohoda obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky nespôsobuje jej neplatnosť podľa Zákona zmenkového a šekového, avšak zakladá dôvodnú obranu vo forme kauzálnych námietok dlžníka proti povinnosti zaplatiť zmenku nielen remitentovi, ale aj indosatárovi, ktorý ju ani nesmel podľa ustanovenia § 4 ods.6 zák. 258/2001 Z.z. prijať. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi muselo byť pri indosácii zmenky od spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. zrejmé, že ak sú zmenkovými dlžníkmi výlučne fyzické osoby a ak boli na zmenkách uvedené čísla zmluvy, že tieto boli vystavené na zabezpečenie návratnosti peňažných prostriedkov pre pôvodného majiteľa prevádzanej zmenky, ktorý bol aj veriteľom dlžníka, inak by nebol mal informácie o tom, koľko zo zmenkovej sumy na splátky úveru už dlžník spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. zaplatil a o akú sumu zníži ním uplatňovaný nárok zo zmenky. Musel preto vedieť, že sa jedná o zabezpečenie pohľadávky

zo spotrebiteľského úveru, keď v niektorých návrhoch žaloval nielen znížené sumy o splátky úveru, ale aj len zmenkovú úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených mu zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o. Vedel nielen to, že sa jedná o zmenky „na rad“, keďže boli na neho indosované, ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, bez ktorej by len ťažko mohol zo samotnej zmenky zistiť všetky relevantné údaje pre uplatnenie nárokov zo zmenky. Nie je preto možné súhlasiť s jeho tvrdením, že bol pri nadobúdaní zmenky dobromyseľný.

79. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že záväzok žalovaného ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol pôvodný majiteľ previesť na nového nadobúdateľa zmenky práva, ktoré platne nenadobudol. Aj keď žalovaný kauzálne námietky, tj. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jeho práv ako spotrebiteľa, ktoré by bol mohol žalovaný namietat nepodal, okresný súd správne zistil všetky relevantné skutočnosti ex offio vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ust. § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ, ktorý mu uložil tieto skúmať vždy, a teda nielen u tých zmenkových nárokoch, ktoré boli uplatnené na súde po 23.12.2016, ale aj pred týmto dátumom. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver, vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy. Zo všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré odvolací súd z Dohody o vyplnení zmenky zistil vyplýva, že pre jej rozpor so zákonom nie je žalovaný povinný ako dlžník jej majiteľovi na zmenku plniť.

80. Zmenkový úrok 0,25% denne, ktorého ročná sadzba dosahuje až 91,25% je nielenže dohodnutý v rozpore s dobrými mravmi, čo je v hrubom nepomere k poskytnutému plneniu, ako aj vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti dlžníka plniť dlh riadne a včas, ale je dohodnutý aj neplatne, pretože zmenka nie je zmluva.

81. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo výroku vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

82. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

83. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).